

§ 7 Verksamhetsberättelse för äldre-nämnden för år 2015

Dnr 122-36/2016

Äldre-nämndens beslut

1. Äldre-nämnden godkänner årsredovisning med bokslut för 2015 och överlämnar den till kommunfullmäktige och stadens revisorer.
2. Äldre-nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om en ombudgetering om 6,8 mnkr avseende den del av låglönesatsningen som avser privata utförare.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2016.

Äldreförvaltningen bedömer att de mål och aktiviteter som framgår av verksamhetsplanen för år 2015 har uppnåtts under året. I jämförelse med ett prognostiserat nollresultat i tertialrapport 1 och 2, redovisas i bokslutet ett överskott om 16,5 mnkr före bokslutsdispositioner och ett överskott om 9,7 mnkr efter bokslutsdispositioner. Differensen avser ombudgetering till nästkommande år om 6,8 mnkr som avser låglönesatsningen. Skillnaden mellan prognoserna under året och bokslutet hänförs till ej förbrukade statsbidrag avseende "Lokala värdighetsgarantier inom äldreomsorgen" samt minskade kostnader för personal, lokaler och kapitalkostnader. En mer utförlig redogörelse kring det ekonomiska resultatet återfinns under "Uppföljning av ekonomi". År 2015 har för äldreförvaltningen varit ett händelserikt år. I början av året flyttade Stockholms Trygghetsjour till nya lokaler i Söderhallarna vid Medborgarplatsen och övriga förvaltningen till lokaler i Farsta Centrum. Förvaltningens tidigare direktör gick i pension i början av året. Efter en period med en tillförordnad chef, tillträdde en ny förvaltningschef efter sommaren.

Äldreförvaltningen har under hösten påbörjat en utredning om hur hemtjänsten kan utvecklas för att möta behoven hos framtidens äldre. Målet är att hemtjänsten ska vara personcentrerad, både vid bedömning av individuella behov och vid utformningen av genomförandet. Detta ska ske genom att den enskilde ges ett ökat inflytande över hur insatserna ska genomföras. Detta ska ske genom hög personalkontinuitet och att större handlingsfrihet ges till

hemtjänstpersonalen att utforma insatserna utifrån den enskildes dagsaktuella behov och eventuella önskemål. Detta arbete fortsätter under 2016.

Hösten 2015 startade det stadsövergripande projektet Äldreboendeutredningen (ÄBO). I projektet utreds bland annat om och hur redan anpassade lägenheter inom det ordinarie bostadsbeståndet kan förmedlas till personer som har behov av sådan lägenhet. Frågan om mer hemlika förhållanden inom särskilt boende inkluderas i Äldreboendeutredningen, liksom en översyn av servicehusen. Andra frågor som utretts under året är boenden för personer över 65 år som riskerar att hamna i hemlöshet och korttidsvård i livets slutskede.

Under 2015 har fortsatt stor vikt lagts vid uppföljning av hemtjänstverksamheterna. Nystartade hemtjänstutförare har följts upp på plats efter tre månader för att tidigt upptäcka brister. Den särskilda avtalsgranskning som påbörjades hösten 2014 har fortsatt under 2015.

Upphandling av hemtjänst enligt LOV har genomförts utifrån angivna handläggningsperioder i förfrågningsunderlaget. Under 2014 började antalet privata utförare i valfrihetssystemet för hemtjänst att minska vilket fortsatt under 2015. Flera privata utförare har också sett över sina geografiska områden i staden och minskat dessa.

Inom demensprojektet har 26 specialiserade hemtjänstgrupper sökt och beviljats projektmedel. Fokus har varit samverkan och arbete med de lokala samverkansplanerna samt bemötande vid demenssjukdom.

Ett aktivt förvaltningsarbete för eHälsa har genomförts under året vilket bygger på ett gott samarbete mellan stadens förvaltningar som berörs av eHälsa samt stadsledningskontorets it-avdelning.

Under 2015 har samarbetet fortsatt tillsammans med andra organisationer och lärosäten såväl i Sverige som i övriga Europa, för att främja utveckling och innovationer. Två EU-projekt har beviljats under året, Stockholm Digital Care (SDC) och DigIT. SDC är ett projekt som ska främja utvecklingen av små och medelstora teknikföretag genom att skapa möjligheter för en gemensam standard för nya tekniska produkter som ska gynna äldre personer att få ett aktivt och självständigt liv. DigIT är ett kompetensutvecklingsprojekt vars mål är att öka den digitala kompetensen hos medarbetarna för att främja god kvalitet i verksamheten, kunna möta framtidens kompetenskrav och kunna behålla och rekrytera goda medarbetare.

I samband med Stockholms Trygghetsjours ombyggnation och inflyttning förbereddes också för digital larmmottagning och under året har arbetet fortsatt med att säkerställa denna teknik. Kommentus har under hösten påbörjat en ny upphandling gällande digitala trygghetslarm vilket äldreförvaltningen och serviceförvaltningen följer nogsamt.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M), ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) och tjänstgörande ersättaren Britt Westerlind (KD) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (M), (KD) och (L):

”En mångfald av aktörer inom välfärden ökar kvaliteten, utvecklar verksamheterna, utvidgar arbetsmarknaden för omsorgspersonalen och skapar valfrihet för den enskilde. Valfriheten skapar alternativ som ser till den enskildes behov och är tillgängliga för alla.

Principiellt ser vi allvarligast på att den rödgrönrosa majoriteten har slagit in på en politisk kursändring som utgör ett hot mot mångfalden och valfriheten i välfärden. Inom förskola och äldreomsorg hotas den fria etableringsrätten, vilket endast kan leda till en urholkning av mångfalden och allvarligt försvårar småföretagande i kvinnodominerade branscher. Vi befärar att detta kommer att förvärras ytterligare av det politiserade upphandlingsprogram som majoriteten har låtit ta fram, liksom av de projekt enligt den så kallade Vita jobb-modellen som enligt verksamhetsberättelsen ska drivas under det kommande året.

Den rödgrönrosa majoritetens tilltro till politiska beslut är lika stor som respekten för enskilda människors val är liten. Mot bakgrund av de kommunaliseringar som redan har genomförts eller aviserats runt om i staden går det inte att finna något annat motiv för de översyner och inskränkningar av välfungerande fristående verksamheter som återfinns i verksamhetsplanens aktiviteter. Det är en politik som är verklighetsfrämmande, i otakt med stockholmarnas önskemål och som undergräver drivkrafter för förnyelse i välfärden.

Utdragbestyrkande

Det är mycket beklagligt att den rödgrönrosa majoriteten fortsatt tycks tro att det är driftsformen i sig som avgör hur väl fungerande en verksamhet är. Återkommunaliseringen av väl fungerande verksamheter är en direkt följd av det. Makten flyttas därmed successivt från den enskilde till kommunpolitikerna. Detta kommer att hämma kvalitetsutvecklingen och minska medborgarnas valfrihet. Året som gått har givit vid handen – och branschorganisationerna vittnar enhälligt om detta – att de fortsatt osäkra förutsättningarna för att bedriva äldreomsorg i fristående regi minskar investeringsviljan inom ett välfärdsområde som är i stort behov av just investeringar för att möta en åldrande befolkning.

En mångfald av utövare är viktig för att höja statusen inom omsorgsycket, där många kvinnor med lägre löner arbetar. Dessutom är många av cheferna inom vård- och omsorgsföretag kvinnor. Att rulla tillbaka utvecklingen inom detta område kommer ge sämre förutsättningar för jämställdhet och kvinnors företagande. Även i år känner vi oss manade att uttrycka vår förvåning och bestörtning om att en majoritet som kallar sig feministisk inte inser dessa samband.

Vi inom allianspartierna anser att valfriheten inom äldreomsorgen endast kan betraktas som trovärdig och till gagn för samtliga äldre i Stockholms stad om stadens äldre kan välja mellan utförare som av staden får likvärdiga förutsättningar att bedriva god äldreomsorg. Det är för oss självklart att invånarnas skattemedel ska komma samtliga stadens utförare av äldreomsorg och därmed äldre i behov av omsorg tillgodo, inte enbart de äldre som väljer äldreomsorg i stadens egen regi och staden som utförare. Därför vill vi ännu en gång betona vikten av att alla utförare av äldreomsorg – oavsett driftform – ska beredas möjlighet att söka kompetensutvecklingsmedel.

Föreliggande verksamhetsberättelse vittnar vidare om att det är rätt tomt i verktygslådan hos majoriteten. I diskussioner om hur majoriteten tänker utveckla äldreomsorgen upprepas närmast som ett mantra att ”det kommer att redovisas längre fram”. Ett helt verksamhetsår utan vidare framåtsyftande konkreta politiska förslag på ett så viktigt område som äldreomsorg är ”mycket snack och lite verkstad”.

Vi konstaterar vidare att nämndens prognossäkerhet inte uppfyller målet +/- 1 %, utan att periodens utfall är -6 %. Huvudorsaken är icke förbrukade medel för ”Lokala värdighetsgarantier inom äldreomsorgen” och ej förbrukade anslag för anhörigstöd och demensteam. Det är beklagligt att dessa viktiga utvecklingsområden inom äldreomsorgen inte prioriteras av verksamheterna. Därför vill vi

Utdragbestyrkande

att förvaltningen återkommer till nämnden med en plan för hur man tänker ”marknadsföra” sökbara investeringsmedel för att säkerställa så att samtliga beviljade statsbidrag kommer verksamheterna till del. Brister i prognossäkerheten ska inte upprepas vid verksamhetsberättelsen för 2016.

Vidare är korttidsfrånvaron om 1,9 % något högre än målet om 1,5 %. Vi konstaterar dock att detta uppmärksammas och att cheferna följer upp detta regelbundet.”

§ 8 Remiss av förslag till ny instruktion för Stockholms stads äldreombudsman

Remiss från kommunstyrelsen, KS dnr 105-1889/2015

Dnr 150-786/2015

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen av förslag till en ny instruktion för Stockholms stads äldreombudsman.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-02-01.

Kommunstyrelsen har remiterat till bl.a. äldrenämnden ett förslag till ny instruktion för stadens äldreombudsman. Remisstiden har förlängts fram till 2016-02-24.

I stadens budget 2016 beslutades att äldreombudsmannen ska ställas under kommunstyrelsen med uppgift att på stadsövergripande nivå bevaka äldres människors intressen och rättigheter inom stadens alla verksamheter. Det innebär att den tidigare funktionen för äldreombudsmannen med placering vid äldrenämnden ska upphöra och att en ny instruktion behövs för den nya funktionen vid kommunstyrelsen.

Enligt stadsledningskontorets förslag likställs den nya instruktionen för äldreombudsmannen med nya instruktioner för stadens två andra ombudsmän: funktionshindersombudsmannen och barnombudsmannen.

Äldreförvaltningen ser positivt på den föreslagna förändringen av äldreombudsmannens funktion. Att äldreombudsmannen får till uppgift att stadsövergripande bevaka äldres intressen och behov inom stadens samtliga verksamhetsområden anser förvaltningen både viktigt och angeläget. Äldreförvaltningen ställer sig också bakom förslaget i remissen att införa ett tillägg i instruktionens andra paragraf (2§) om att stadens äldreombudsman bör samarbeta med kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR). Meningen får då följande lydelse: